

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraza nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01. Fax: +40-21-312.49.21. E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34. E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Prof. Pop Livia

Director

ȘCOALA GIMANZIALĂ "Avram Iancu" Dej, județul Cluj

Adresa: Strada Mărăști 5A, Dej 405200

Telefon 02642111481; fax: 0264 214342; E-mail: scoala2dej@yahoo.com

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 11509/... 09. MAI. 2022

RECOMANDAREA

Nr. 63 din 09. MAI. 2022 2021

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor 22 și art. 49 din Constituție, în urma reportajului difuzat pe somesanul.ro, în data de 25 februarie 2022 referitor la un incident violent în care au fost implicați clevi ai unci unități de învățământ din municipiul Dej, județul Cluj.

În vederea soluționării dosarului și a lămurii aspectelor relatate în presă au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean Cluj - Biroul de Siguranță Școlară și de la Școala Gimnazială "Avram Iancu" Dej.

Cadrul legal incident:

- Art. 49 din Constituția României, republicată privind protecția copiilor și a tinerilor.
- Legea nr. 212/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată; cu titlu de exemplu, prevederile art. 52 (4)¹, art. 89 (3)²;
- Ordinul 5447/2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, fiind subliniate prevederile art. 39 (6-7)³;

¹ Art. 52 (4) Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a semnală serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri.

² art. 89 (3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului;

³ art. 39 alin 6: Personalul din învățământul preuniversitar are obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților școlare, extracurriculare extrașcolare; alin 7: Personalul din învățământul preuniversitar are obligația să sesizeze, după caz, instituțiile publice de asistență socială educațională specializată, direcția generală de asistență socială și protecția copilului în legătură cu orice încălcări ale drepturilor copiilor/elevilor, inclusiv în legătură cu aspecte care le afectează demnitatea, integritatea fizică și psihică.

- Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul 4831/2018 privind aprobarea Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar: art. 5⁴;
- Legea 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date – art. 24⁵– abrogată prin Legea nr. 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;
- Legea 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date – art. V⁶;
- Regulamentul nr. 679/27-apr-2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) – preambulul punctul (4), (40) și (45), art. 6⁷;
- Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului – Republicată.

Concluzii.

Pornind de la prevederile art. 49 din Constituție, conform cărora copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor, continuând cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, ale cărei reglementări se aliniază standardelor internaționale fiind fundamentată pe câteva principii de bază, dintre care amintim: Principiul interesului superior al copilului, subliniem faptul că fiecare copil

⁴ Art. 5 În relațiile cu beneficiarii direcți ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcți ai educației prin: (i)supravegherea atît pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățămînt, cît și în cadrul celor organizate de unitatea de învățămînt în afara acesteia; (ii)interzicerea agresivităților verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcți ai educației; (iii)protecția fiecărui beneficiar direcți al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare; (iv)combaterea oricăror forme de abuz;

⁵ Art. 24: Registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal (1)Autoritatea de supraveghere păstrează un registru de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal, notificate în conformitate cu prevederile art. 22. Registrul va cuprinde toate informațiile prevăzute la art. 22 alin. (3). (2) Fiecare operator primește un număr de înregistrare. Numărul de înregistrare trebuie menționat pe orice act prin care datele sunt colectate, stocate sau dezvăluite.

⁶ Art. V (1)La data de 25 mai 2018 se abrogă Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 12 decembrie 2001, cu modificările și completările ulterioare. (2)Toate trimiterile la Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, din actele normative se interpretează ca trimiteri la Regulamentul general privind protecția datelor și la legislația de punere în aplicare a acestuia.

⁷ (4)Prelucrarea datelor cu caracter personal ar trebui să fie în serviciul cetățenilor. Dreptul la protecția datelor cu caracter personal nu este un drept absolut; (40)Pentru ca prelucrarea datelor cu caracter personal să fie legală, aceasta ar trebui efectuată pe baza consimțământului persoanei vizate sau în temeiul unui alt motiv legitim, prevăzut de lege, fie în prezentul regulament, fie în alt act din dreptul Uniunii sau din dreptul intern, după cum se prevede în prezentul regulament...(45) În cazul în care prelucrarea este efectuată în conformitate cu o obligație legală a operatorului sau în cazul în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau care face parte din exercitarea autorității publice, prelucrarea ar trebui să aibă un temei în dreptul Uniunii sau în dreptul intern. Art. 6: Legalitatea prelucrării (1)Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții: c)prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului; d)prelucrarea este necesară pentru a proteja interesele vitale ale persoanei vizate sau ale altei persoane fizice; e)prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operatorul; f) prelucrarea este necesară în scopul intereselor legitime urmărite de operator sau de o parte terță, cu excepția cazului în care prevalează interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei vizate, care necesită protejarea datelor cu caracter personal, în special atunci când persoana vizată este un copil. Litera (f) din primul paragraf nu se aplică în cazul prelucrării efectuate de autorități publice în îndeplinirea atribuțiilor lor. (3)Temeiul pentru prelucrarea menționată la alineatul (1) literele (c) și (e) trebuie să fie prevăzut în: a)dreptul Uniunii; sau b)dreptul intern care se aplică operatorului.

contează, iar toate autoritățile/instituțiile responsabile de apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au datoria de a face toate eforturile necesare pentru a se asigura că fiecare copil este protejat.

Analizând răspunsurile transmise de către instituțiile sesizate se desprind următoarele: elevul agresat ar proveni dintr-o familie dezorganizată, mama acestuia refuzând orice formă de comunicare atât cu reprezentanții unității de învățământ, cât și cu reprezentanții Inspectoratului de Poliție Județean Cluj. Deși aceasta a fost convocată, în mod repetat, la școală și la poliție, părintele refuză constant să se prezinte, motivând că nu are timp. Cu toate acestea, din răspunsul unității de învățământ se desprinde atât refuzul de a comunica Instituției Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, datele de identificare ale minorului, raportat la prevederile GDPR cât și lipsa măsurilor în ceea ce privește raportarea cazului către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj.

Raportat la refuzul unității de învățământ de a comunica datele de identificare ale minorilor implicați în incident, bazat pe lipsa codului de operator de date personale, subliniem faptul că obligativitatea deținerii unui cod de operator a fost prevăzută în Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date – art. 24 – abrogată prin Legea nr. 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Art. 24 prevedea faptul că Autoritatea de supraveghere păstrează un registru de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal, care va cuprinde toate informațiile prevăzute la art. 22 alin. (3) și fiecare operator primește un număr de înregistrare. Numărul de înregistrare trebuie menționat pe orice act prin care datele sunt colectate, stocate sau dezvăluite, prevederi abrogate odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 679/27-apr-2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.

Având în vedere faptul că începând din data de 25 mai 2018 se aplică Regulamentul UE 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, operatorii nu mai au obligația de notificare a prelucrărilor de date. Ca atare, justificarea refuzului de a fi comunicate datele solicitate, pe prevederile Regulamentului nr. 679/2016 este netemeinică și nelegală, întrucât Regulamentul nu mai prevede obligația deținerii unui cod de operator, ceea ce conduce la concluzia necunoașterii, de către conducerea unității de învățământ a prevederilor legale în vigoare.

Instituția Avocatul Poporului este instituție națională pentru promovarea și protecția drepturilor omului, în sensul stabilit prin Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU) nr. 48/134 din 20 decembrie 1993, prin care au fost adoptate Principiile de la Paris, iar autoritățile publice sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituției Avocatul Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu petițiile care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, precum și cele referitoare la sesizările din oficiu și la vizitele anunțate sau inopinate pe care aceasta le efectuează pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice Mecanismului național de prevenire a torturii în locurile de detenție, acordându-i sprijin pentru exercitarea atribuțiilor sale.⁸

În consecință, față de cele de mai sus, raportat la prevederile Legii nr. 35/1997, republicată, prelucrarea datelor persoanele obținute ca urmare a sesizării din oficiu a Avocatului Poporului, îndeplinește cerințele unei prelucrări legale, în înțelesul Regulamentului nr. 679/2016, atunci când

⁸ Legea 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului – Republicată – art. 1, art. 4 și art. 25

prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului, nefiind nevoie de obținerea consimțământului sau de existența unui cod de operator.

Refuzul comunicării datelor de identificare ale minorilor a condus la imposibilitatea verificării situației sociale/familiale ale minorilor, prin reprezentanții autorităților cu atribuții în protecția copilului din cadrul primăriei municipiului Dej sau din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Conducerea Școlii Gimnaziale "Avram Iancu" Dej, în temeiul dispozițiilor art. 97 din Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, în realizarea atribuțiilor, va dispune măsurile necesare pentru:

1. Prelucrarea în rândul personalului a prevederilor Regulamentului nr. 679/27-apr-2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și solicitarea, după caz, a unui punct de vedere de la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

2. Respectarea prevederilor Legii nr. 35/1997, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată și comunicarea datelor și informațiilor solicitate în baza art. 25.

3. Instruirea personalului, didactic/didactic auxiliar și nedidactic, cu privire la obligațiile în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului, stabilite prin Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată și consecințele legale ale neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare.

4. Respectarea prevederilor legale de a sesiza de urgență Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj, prevăzute de art. 89, alin 3 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, în cazul minorilor din clasa a III C, implicați în incident.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

